

Jezevčíka, nebo německou dogu?

Pumi jsou veselí chlapíci, kteří svým kouzlem potěší celou rodinu

Otázky se vynořují jedna za druhou. Mnozí z těch, kteří se rozhodnou pořídit si psa, propadnou bezradnosti. Listují tlustými atlasy psů, prohlížejí si stovky nejrozličnějších plemen, případně zabrousí do útulku a tam stejně bezradně procházejí kolem desítek klecí. Vždyť všichni jsou hezcí, všichni si z nějakého důvodu zaslouží pozornost, ať už se jedná o budoucí hvězdu výstav za několik desítek tisíc korun, nebo nešťastného chundelatého nalezence.

Kterého si jen vybrat? I když to tak nezkušenému člověku může připadat,

odpovědět na tuto otázku vlastně vůbec není těžké. Každý, kdo trochu zná psy, dobře ví, že jednotlivá plemena se od sebe často dost výrazně odlišují a na svého majitele také kladou odlišné nároky. Proto by se měl každý zájemce ještě dříve, než se rozhodne, předem co nejdůkladněji informovat o jednotlivých plemenech. Rozhodnout se správně vám pomohou informace načerpané z knih, odborných časopisů, na výstavách, na internetových stránkách...

Pokud pomýšíte na psa z útulku a už vám i padl do oka nějaký konkrétní jedinec, měli byste ho před definitivním rozhodnutím opakovaně navštívit, a pokud možno s ním také vyrazit na procházku, abyste ho lépe poznali. Tímto způsobem rychle zjistíte, zda má plánované partnerství naději na úspěch, nebo ne.

VELIKOST REVÍRU

Ještě než začnete přemýšlet o tom, který

Kterého psa vybrat?

Měl by být velký, nebo spíš menší? Lehounký jako peříčko, nebo těžká váha? Líbí se vám dlouhá, nebo krátká srst? Pestré zbarvení, nebo decentní jednobarevnost? A vůbec: je lepší vybrat si čistokrevného psa s rodokmenem, nebo dát šanci roztomilému voříškovi z útulku? Jorkšírskému teriéroví, nebo mastifovi? Loveckému psu, nebo psímu atletovi na agility? Gaučákovi, nebo neúplatnému hlídači?

Jezevčička, nebo německou dogu?

1. místo: Německý ovčák**ČÍSLO FCI 166**

Německý ovčák je už dlouhou dobou „jedničkou“ mezi nejoblíbenějšími plemeny psů. S téměř čtyřmi tisíci psů vede statistiku u nás narozených narozených štěňat s průkazem původu. Skvělé pověsti a velké popularity se

tento univerzální pes těší nejen v Evropě, ale i v Asii a ve Spojených státech amerických. Možnosti využití německého ovčáka, jehož čistokrevný chov začal přibližně před sto lety, jsou skutečně mnohostranné: je výborně přizpůsobivým rodinným psem, zároveň podává přesvědčivé výkony jako služební, záchranářský i vodící pes. Jeho absolutní spolehlivost a enormní výkonnost jsou legendární. Německý ovčák potřebuje hodně výběhu, pestré úlohy a pevné vedení. Začlenění do rodiny by mělo být samozřejmostí.

typ psa by nevíce odpovídal vaší ideální představě, byste se měli důkladně zamyslet, jaké životní podmínky vůbec jste schopni svému budoucímu psu nabídnout. Přirozené je výhodné, když čtyřnohý člen rodiny vyhovuje vkusu svého majitele, ale to samo o sobě ještě zdaleka nezaručuje harmonické soužití. Psi na své majitele kladou jisté (nemalé) nároky, a ty

je nutno splnit, pokud se má mít zvíře skutečně dobře.

Požadavky vyplývají jednak z fenotypu zvířete: moloss o váze 90 kilogramů se asi nebude cítit nejlépe ve dvoupokojové bytě, pokojový psík zase nutně nepotřebují tříhektarový pozemek k tomu, aby uspokojil svou potřebu pohybu. Ačkoliv pravidelné procházky jsou důležité pro psy všech velikostí a musí probíhat denně bez ohledu na velikost obytného prostoru, velký pes přiměřený vlastní revír rozhodně ocení.

ČASOVÉ NÁROKY

Dalším důležitým hlediskem je čas, který denně budeme chtít (a moci) svému čtyřnohému příteli poskytovat. Psi touží po pozornosti a zábavě. Teprve procházky, hlazení, rozpustilé hry, tréninkové hodiny na cvičišti a jiné zajímavé činnosti vytvoří psu život, který stojí za to žít. Kdo svého psa zavře do kotce a dvakrát denně mu podstrčí misku s jídlem, jedná nezodpovědně. Psi jsou sociální tvorové, kteří chtějí být integrováni do sociálního života svých lidí. Pokud chcete mít spokojeného a vyrovnaného psa, je nezbytné, aby byl začleněn do rodiny a abyste se mu pravidelně věnovali.

Psi nepatří ke zvířatům, o která se lze postarat „mezi dveřmi“. Již při jejich pořizování by mělo být každému jasné, že tímto krokem se mu podstatně změní životní rytmus. Ačkoliv hodně času zabere každý pes, přece jen i časový faktor má souvislost s plemenem. Některá plemena, jako jsou například sibiřští hasky, australské ovčáky, border kolie nebo jiní pracovní psi, mají skutečně vysokou potřebu pohybu. Než se tito aktivní psi alespoň trochu

unaví, bude si to žádat téměř nekonečné procházky, nejlépe spojené s další činností. Naproti tomu jiní psi, jako jsou tře-

2. místo: Jezevčík**ČÍSLO FCI 148**

Patří k plemenům, s nimiž se venku na ulici setkáváme vůbec nejčastěji. S dvěma a půl tisíci štěňaty ročně zaujímají tito malí chlápíci se sebevědomou osobností druhé místo na žebříčku oblíbenosti. Milovníci plemene

oceňují inteligenci a nápaditost jezevčíků. Krátké končetiny mají proto, že jejich původním posláním bylo pátrat v podzemních norách po liškách a jezevcích. Ačkoliv jezevčíci jsou původně lovečtí psi, cítí se docela dobře i u nemyslivců. Jejich příslovečná svěhlavost si však žádá důslednou výchovu. Pokud tomuto všetečnému psu příliš často dovolíte, aby se rozhodoval podle svého, brzy převezme velení v domě. Zvláště velké oblíbě se těší drsností jezevčíci. Své nadšené příznivce však mají i dlouhosrstí a krátkosrstí jezevčíci. Jezevčíci se chovají nejen ve standardní velikosti, ale také v trpasličí a králičí varietě.

ba mopsové, buldoci nebo velcí těžcí psi, se ochotně spokojí s výrazně menšími porcemi pohybu.

PÉČE

Mnoho lidí sní o dlouhosrstém psu. Není pochyb o tom, že hedvábná, dlouhá a bohatá srst bývá pastvou pro oči. Ovšem vyžaduje nezdědku vskutku enormní péči. V první euforii vás možná bude skutečně bavit denně se o srst starat a trpělivě z ní odstraňovat každý sebe-menší uzlíček. Ovšem v průběhu času počáteční nadšení velmi často vymizí. Kartáč a hřeben zmizí v zásuvce a dojde na ně řada už jen tu a tam. Zplstnatělá místa začnou majitelé čím dál častěji odstraňovat nůžkami - a po původní nádhře zakrátko nebude ani stopy.

Majitelé psích salonů by mohli celé hodiny vyprávět o zanedbaných psích krasavcích. Bez naděje zplstnatělým nešťastníkům nezřídka trpícím invazemi parazitů

Angličtí buldoci jsou vhodní pro lidi, kteří mají rádi něco mimořádného

Jezevčíka, nebo německou dogu?

Azavakové
jsou bdělí
a rychlí

a mokvajícími ekzémy mnohdy nepomů-
že nic jiného než radikální ostříhání
„dohola“. Ovšem jen dopřítě! Pracovní
morálka pečovatelu o srst se totiž větši-

3. místo: Jorkšírský teriér

ČÍSLO FCI 86

Jorkšírský teriér patří ke stálícím kynologič-
kého nebe. Je úctyhodné, že navzdory velké
produkci „bezpapírových“ štěňat se u nás

dokázal vyšplhat na třetí místo žebříčku
i mezi čistokrevnými psy s průkazem původu.
Patří k nejmenším plemenům vůbec, zájemce
láká nejen nepatrnou velikostí, krásnou srstí
a roztomilým vzhledem, ale i nebojácnu,
temperamentní povahou. Ta svědčí o tom, že
jeho předkové byli nefalšovaní lovci, kteří
pronásledovali králíky a také dávali potkany
v uhelných dolech. Srst jorkšírského teriéra
je náročná na údržbu, což se týká zvláště
výstavních jedinců. Psy chované jako domácí
mazlíčky jejich majitelé stále častěji necháva-
jí ostříhat. Tuto možnost sice standard nepři-
pouští, ale pro život je výrazně praktičtější.

nou nemění ze dne na den. Krátkosrstí
psi bývají v zásadě na péči nároční mno-
hem méně. Když se zašpiní, prostě je jen
otřete ručníkem nebo vlhkým hadrem.
Zpravidla to úplně postačí k tomu, aby
srst zůstala v pořádku. Jezdci a vůbec
milovníci přírody, kteří mají ve zvyku za
každého počasí vyrážet do přírody, určitě
dokážou ocenit, když srst jejich čtyřnohého
průvodce na sebe nebude chytat kaž-
dou nečistotu.

NIC NENÍ ZADARMO

Kupní cena psa je jedna věc. Náklady na
výživu a na veterinární péči věc druhá.
Psa můžete pořídit zadarmo, za pár set,
ale také za několik desítek tisíc korun. Je
na každém zájemci, aby zvážil, zdá dát
přednost nalezení bez domova hledající-
mu pomoc, nebo čistokrevnému zvířeti
s dokladovaným původem. Obě možnos-
ti mají své výhody i nevýhody.

Je třeba počítat s tím, že ceny čistokrev-
ných psů mohou být poměrně vysoké,
pohybují se od několika tisíc a až po
několik desítek tisíc. Není třeba to mít
chovatelům za zlé: v ceně štěňat se ne-
skrývají jen prosté náklady na chov (i ony
samy jsou v případě seriózního chovu
nemalé), ale také na výstavní a krycí
poplatky, cesty, administrativní poplatky
klubu a zastřešující organizaci, veterinár-
ní péči, inzerci a mnoho dalšího. Vždy je
dobré zjistit si z několika na sobě nezá-
vislých zdrojů cenovou hladinu u přísluš-
ného plemene, z ní vycházet a nesnažit se
za každou cenu najít tu nejnižší. Naopak
před nápadně „výhodnými“ cenami je tře-
ba se mít spíše na pozoru. Často v sobě
totiž skrývají háček v podobě nízkonákl-
dového chovu, který omezuje výdaje na
minimum - a to se na štěňatech zákonitě

musí negativně odrazit. Zatímco pořizo-
vací cena má obrovské rozpětí a lze ji při-
způsobit našim finančním možnostem,
na náklady na krmení a veterinárního
lékaře můžeme mít jen omezený vliv.

Komu se jen s největší námahou podaří
dát stranou několik málo tisíc na vytou-
žené plemeno a myslí si, že má vyhráno,
ten by si měl uvědomit, že psi vyžadují
pravidelnou veterinární péči. Už nezbyt-
né očkování a odčervení stojí nějaké pení-
ze. A což teprve nepředvídatelná one-
mocnění a poranění! Účty za ně se
mohou vyšplhat do závratných výšek.
Jako majitel zvířete by každý měl mít
určitě finanční zázemí, aby byl schopen
zdolat i nákladnější zákroky.

Pokud má pes zůstat zdravý, potřebuje
kvalitní plnohodnotné krmivo. I to přiro-
zeně něco stojí a šetřit na něm rozhodně
není dobré. Špatně živení psi snadněji
onemocní a dříve nebo později se u nich

4. místo: Labradorský retrívr

ČÍSLO FCI 122

Labradorští retrívři bývají považováni za ide-
ální rodinné psy. Jsou přítulní, mazliví, vyrov-
naní, trpěliví ve vztahu k dětem a relativně

snadno se vychovávají. Navzdory své přátel-
skosti a veselému založení je lze při vhod-
ném vedení použít i jako hlídače, přičemž se
ovšem nikdy nechovají přehnaně agresivně.
Tito psi pocházejí z jižní části ostrova New
Foundland a do Evropy byli poprvé dovezeni
na počátku 19. století. Vyznačují se pověst-
nou všestranností: jsou dobrými rodinnými,
vodícími i záchranářskými psy, vyhledávají
drogy a výbušniny a také jsou dobrými psy
loveckými. Jejich stabilní nervová soustava
jim umožňuje snášet i velkou zátěž, také
k dětem se chovají velmi trpělivě. Milují
vodu, ve Velké Británii jsou ceněni přede-
vším jako skvělí aporetéři vodního ptactva.
Potřebují hodně pohybu a zajímavé úkoly.
Srst labradorského retrívrva je relativně nená-
ročná na péči. Ovšem během línání je třeba
počítat s extrémním vypadáváním chlupů.

projeví negativní jevy spojené s nedosta-
tečnou výživou. Peníze ušetřené na krme-
ní tedy stejně poputují do peněženky
veterinárního lékaře.

Každý, kdo hodlá převzít zodpovědnost
za zvíře, by si měl předem propočítat, s ja-

5. místo: Zlatý retrívr

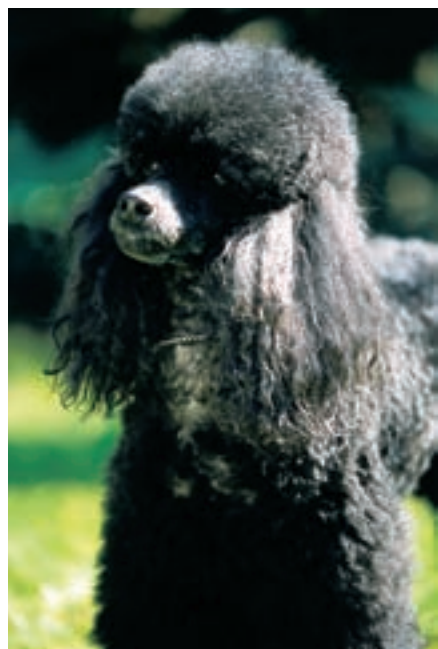
ČÍSLO FCI 111

Popularita zlatého retrívra u nás v posledních letech prudce roste. V anglosaských zemích patří k nejoblíbenějším psím plemenům už dávno. Za existenci tohoto atraktivního psa vděčíme skotskému lordu Tweedmouthovi:

tento šlechtic křížil labradorské retrívry, irské setry a mezitím už vyhynulé tweed španěly, aby odchoval líbivé dlouhosrsté „zlaté“ psy. Harmonický a proporcionální retrívr se pro roli rodinného psa skvěle hodí. Snadno se vychovává, bývá vyrovnaný, klidný a o všechno projevuje zájem. Typičtí jedinci mívají rádi děti, jsou nesmírně trpěliví a nikdy agresivní. Ačkoliv je zlatý retrívr lovecký pes, nemá sklon ke štvání zvěře. Je tomu tak proto, že byl vyšlechtěn především k aportování (to znamená k přinášení kořisti). Zlaté retrívry lze vycvičit také jako vodící psy pro nevidomé a hodí se pro různé druhy sportů.

kými měsíčními náklady bude muset počítat. V úvahu musí vzít nejen náklady na potravu, ale také na očkování a odčervení, na obojky a vodítka, na hřebeny a kartáče, na pelíšky, hračky, misky na vodu a potravu, ale také na poplatky ze psů a paušál na případné veterinární ošetření. Výše částky

potřebné na měsíc se může v jednotlivých případech velmi lišit a závisí na mnoha okolnostech: na počtu držených psů, na jejich velikosti a plemenné příslušnosti. I na to by měl člověk myslet, než se bezhlavě zamiluje do roztomilého štěňátka mastifa nebo jiného psiho obra. Zkušení majitelé molossů počítají s měsíčními náklady jdoucími měsíčně do tisíců - na jednoho psa!

LOVECKÝ PUD

Chrti jsou bezpochyby ušlechtilá stvoření a třeba takoví sibiřští hasky vzbuzují v mnoha milovnicích psů nekritický obdiv. Bohužel společně sdílejí jeden problém, který se nevyhýbá ani ohařům a všem plemenům honičů jakož i dalším loveckým psům. Výrazný lovecký pud těchto plemen se může stát pro nemyslivce nezvladatelným problémem. I když se stále najdou majitelé bíglů nebo sibiřských hasek, kteří tvrdošijně tvrdí, že své psy mohou bez problémů nechat volně pobíhat („Všechno je to jen věci výchovy!“), patří taková „zázrační psi“ ke skutečným výjimkám.

Vrozené pudy lze výchovu ovlivnit jen omezeně. Kdo si pořídí psa s výrazným loveckým instinktem, měl by počítat s tím, že jeho pes bude procházky absolvovat na vodítku. Pokud totiž zvíře s výrazně vyvinutými loveckými instinkty narazí na čerstvou stopu zvěře, dá se odvolat jen ve velmi vzácných případech. To, co někteří majitelé pokládají za „veselý sport“, však zákon pokládá za nezákonné štvání zvěře se všemi důsledky, které z toho mohou vyplýnout, včetně těch pro psa fatálních. Totéž, co platí pro srnky, bažanty a králíky, platí pochopitelně také pro stáda ovcí: ovčáci rozhodně nemají rádi, když jim stádo splaší a prohání lovecky založený pes.

CO OD NĚJ BUDU CHTÍT?

K harmonickému vztahu mezi člověkem a psem patří přirozeně víc než jen šťastný pes. Co je platné, když je zvíře se svojí životní situací maximálně spokojené, ale tyranizuje při tom celou rodinu? Také my lidé máme právo na harmonii a i z toho důvodu bychom si měli vybrat psa, který bude schopen splnit naše očekávání. Před pořízením psa bychom si měli důkladně rozvážit, který typ psa by nejlépe odpovídal našemu životnímu stylu: Přejeme si nekomplikovaného rodinného psa, který si bude mírumilovně hrát s dětmi, kočkami nebo sousedovým psem? Nebo dáváme přednost statnému zvířeti, které už svým vzhledem spolehlivě odradí potenciálního útočníka? Chceme se

6. místo: Malý knírač

ČÍSLO FCI 183

Temperamentní malý knírač se možná trochu překvapivě probojoval na šesté místo. Přitom to nikdy nebylo módní plemeno, jeho zjev je spíše nenápadný a srst si vyžaduje několikrát do roka úpravu. Z malých psů to však je zřej-

mě největší sportovec, všestranný služební a pracovní pes používaný dokonce i profesionálními složkami například jako vyhledávač drog. Proto se hodí i pro zájemce, kteří touží se psem pracovat, ale jejich situace jim neumožňuje držení většího psa. Je velmi inteligentní, učenlivý a schopný překvapivých výkonů. Jeho výchova však vzhledem k jeho živosti, vzrušivosti a jisté tvrdohlavosti není úplně jednoduchá a je třeba jí věnovat odmělnička patřičnou pozornost.

7. místo: Čivava

ČÍSLO FCI 218

Nejmenší pejsek světa se do první desítky probojoval především díky své velikosti, která z něj činí ideálního společníka i do těch nejmenších městských bytů a velmi usnadňuje jeho transport. Příznivci čivav však oceňu-

jí také jejich temperamentní, sebevědomou a nebojácnou povahu, bystrost a nedůvěřivost k cizím. Čivava nechce být s každým kamarád, a proto bývá v rámci svých možností dobrým hlídačem.

Zájemci si mohou vybrat mezi dlouhosrstou a krátkosrstou varietou a z obrovské škály barev. Oficiální standard totiž u čivav připouští jakékoliv zbarvení včetně kombinací.

Jezevčíka, nebo německou dogu?

8. místo: Německý ohař krátkosrstý

ČÍSLO FCI 119

Dlouho si udržuje místo neznámějšího a nejrozšířenějšího v praxi používaného loveckého plemene u nás (jezevčík dnes už často plní

jen roli společníka). Pořizují si ho až na výjimky pouze myslivci, kteří oceňují především jeho všestrannost. Německý krátkosrstý ohař dobře vystavuje, spolehlivě aportuje ze země i z vody, je schopen zastat i práci barváře. Potřebuje skutečně hodně pohybu. Pokud si ho pořídí nemyslivec, měl by se s ním alespoň věnovat některému z kynologických sportů v přírodě (canicross aj.), pro které má rovněž výborné dispozice.

realizovat na cvičišti, nebo víkendy trávit na soutěžích agility? Někdo sní o vítězstvích na výstavách, jiní plánují založení vlastního chovu. Existuje téměř nekonečně možností a můžete si být jisti, že pro každou z nich existuje vhodný pes!

CO KOHO BAVÍ

Většina psích plemen byla původně vyšlechtěna k nějakému konkrétnímu účelu, s nímž bychom se měli seznámit ještě předtím, než se rozhodneme pro určité plemeno. Pracovní plemena psů, jako jsou australský ovčák, pyrenejský ovčák nebo border kolie, jsou nabitá energií, a proto se hodí jen pro aktivní lidi. Setkáváme se s nimi na cvičištech agility, doprovázejí jezdce na koních a je jasné patrné, že pohyb a aktivita jsou pro ně velmi důležité. V poslední době se dokonce množí pokusy umožnit těmto psům opět práci u stád.

Novofundlandští psi a landseeři sice vzhledem ke své mohutné postavě nejsou nevhodnějšími adepty pro agility, zato skutečně ožijí, když se s nimi jejich majitel bude věnovat vodním pracím. Ve vodě si procvičí svaly, aniž by byly zatěžovány jejich klouby, vazy a šlachy. Vodní práce jsou skvělým sportem napomáhajícím udržet ve špičkové kondici i psí obry!

Kdo propadl chrtům a lituje, že svého jako šíp rychlého miláčka nemůže nikdy pustit z vodítka, má možnost udělat mu speciální radost: zúčastňovat se dostihů nebo coursingů. Tam mohou chrti zcela popustit uzdu své vášni a rozběhnout se po závodní dráze skutečně na plný plyn. Nejen hasky, ale všichni severští tažní psi mají i u nás možnost nechat se zapřahat do saní. Když není dost sněhu, spokojí se s vozíky na kolečkách. Tato sportovní oblast se v posledních letech rychle rozvíjí a setkává se s velkým zájmem. Během roku je pořádáno mnoho soutěží a závodů, které mohou případnému zájemci posloužit jako dobrý zdroj informací.

V seznamu vhodného zaměstnání psů ve volném čase bychom mohli pokračovat téměř donekonečna. Každé plemeno psa disponuje určitou vlohou, která se většinou odvíjí od původního zaměření a použití plemene. Existují honiči a barváři, psi hlídači a strážní, obranáři, společníci a průvodci, psi ovčáčtí a honáčtí, aportéři a stavěči, vodní psi, saňoví psi a mnoho dalších plemen vyšlechtěných pro nějaký určitý účel.

Přirozeně je výhodou, umožníme-li psu vyžití, které se blíží jeho původnímu zaměření a repertoáru chování. Pokud to v jednotlivých případech není možné, měli bychom si alespoň uvědomit, k jaké-

9. místo: Bernský salašnický pes

ČÍSLO FCI 45

Domovem bernského salašnického psa jsou horská údolí ve švýcarských Alpách. Sedláci si svého impozantního psa vážili jako hlídače

a všestranného pomocníka v každodenním selském životě. Ve švýcarském kantonu Bern tahali silní černo - červeno - hnědo - bílí psi vozíky s výrobky tkalců a dalších řemeslníků, jinde vozili konve s mlékem. Navzdory velké oblibě se bernský salašnický pes ocitl uprostřed 19. století na pokraji vyhynutí. Možnosti jeho pracovního využití se scvrkly na minimum a kromě toho rostla popularita bernardýnů, kteří postupně zabírali místo starého švýcarského selského psa. Jen velkému osobnímu nasazení kynologa Franze Schertenleiba vdčíme za záchranu tradičního plemene: skoupil poslední typické exempláře a založil na nich úspěšný chovatelský program. Dnes patří bernský salašnický pes opět k nejoblíbenějším plemenům psů. Je pokládán za přátelského, nikdy přehnaně agresivního rodinného psa, který si přeje mít úzký kontakt se svojí rodinou.

mu účelu byl daný pes vlastně vyšlechtěn, a neklást na něj nevhodné nebo přehnané požadavky. Jak můžeme od loveckého psa očekávat, že bude v naprostém klidu bez vodítka procházet lesem a zcela ignorovat srnky, které se mu míhají před

Neapolští mastinové jsou sice klidšasové, ale patří jen do zodpovědných rukou

Jezevčíka, nebo německou dogu?

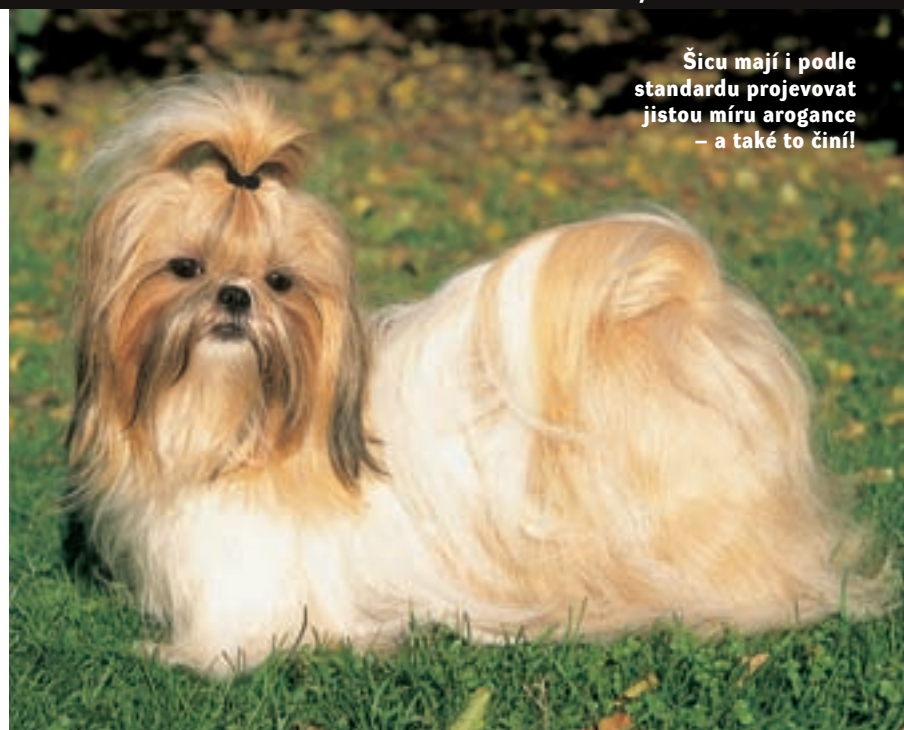
nosem? Je snad správné žít v přesvědčení, že z mého bernardýna se musí stát mistr v agility? Měli bychom psa trpícího dysplazií kyčelního kloubu nutit, aby nás doprovázel při vyjíždkách na koni a tak úplně zničit jeho zdraví?

Jen ten, kdo se zevrubně informuje o svém oblíbeném plemeni, dokáže alespoň přibližně odhadnout, zda nový člen rodiny bude odpovídat jeho představám. K tomu je přirozeně nutno počítat se skutečností, že sice existují vlastnosti typické pro plemeno, ale každý pes je přesto individuum. I uvnitř jednoho plemene mohou existovat velké charakterové rozdíly.

SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Každý, kdo si chce pořídit psa, by měl vzít v potaz také svou rodinu, eventuálně i širší příbuzenstvo. Konstelace vlastní rodiny hraje v životě zvířete rozhodující roli. Co si vůbec o vašem přání mít psa myslí váš partner? Máte malé děti? Musí se pes začlenit do domácnosti, v níž už žijí nějaká zvířata? Kdo se o psa postará, když se vydáte na nějakou cestu?

Pokud do rodiny patří malé děti a domá-

Šicu mají i podle standardu projevoval jistou míru arogance – a také to činí!

cí zvířata, jsou rozhodujícími faktory velikost a snášenlivost psa. Existují psi, kteří jsou schopni udělat kočkám v domácnosti ze života peklo, nebo kteří nemají rádi děti... Právě takoví dokážou leckteré rodině pořádně zneprůjemnit život. Jistě, i nepřizpůsobivý pes je většinou schopen se časem jakž takž začlenit do rodiny, ale v mnoha případech si to žádá velké množství času, trpělivosti a hlavně zkušeností s výchovou.

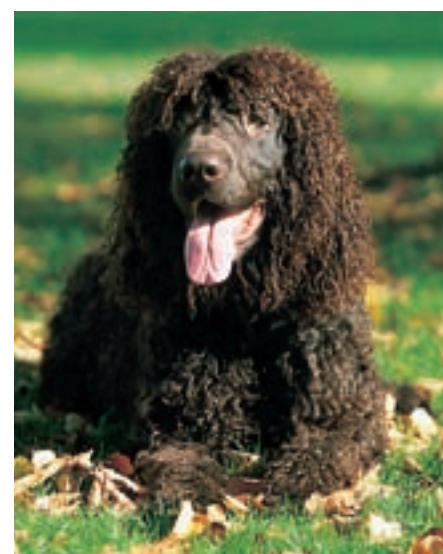
Pokud toužíte po nekomplikovaném čtyřnohém členu rodiny, který bude představovat obohacení rodinného života, nikoliv stresující faktor, měli byste při výběru vhodného psa postupovat velmi uvážlivě a pečlivě. Tak třeba pokud má váš partner panickou hrůzu z velkých psů, není zrovna rozumné pořizovat si dominantního samce rotvajlera. Mnohem lepší je, když má z nového domácího zvířete radost celá rodina.

ZKUŠENOSTI SE PSY

Kritickému přezkoumání byste před pořízení psa měli podrobit i svou vlastní zkušenost se psy. Zacházení s některými psy je obtížné a náročné, jiní jsou nekomplikovaní a poslušní. Pokud nemáte se psy žádnou zkušenost, měli byste si opravdu důkladně rozmyslet, zda je vhodnější vstoupit na psí scénu jako majitel dominantního psího svalovce, nebo ovladatelného (byť třeba méně impozantního) plemene.

Seriózní chovatelé velkých a někdy pořádně tvrdohlavých plemen se případných zájemců vždy zeptají na jejich zkušenosti se psy. Nečiní tak proto, aby byli

důležití, z jejich strany se jedná o dobře míněné preventivní opatření. Psí giganti, jako jsou molosové nebo velká pastevčká plemena, se mohou stát za určitých okolností obtížně kontrolovatelnými, zvláště pokud se ocitnou ve špatných rukou. Proto je jen logické, že zodpovědný chovatel si nepřejde, aby se štěně, které pečlivě a s láskou vychoval, dostalo do nezkušených rukou a případně se zkazilo.

Irští vodní španělé nevyhlízejí jen extravagantně, kladou na své majitele také značné nároky, co se týče pestré činnosti

Totéž platí také o takzvaných problémových psech. Pokud pes už jednou získal s lidmi špatné zkušenosti a případně už několikrát změnil majitele, mohl si osvojit takové vzorce chování, které budou nad síly nezkušeného majitele. To hrozí

10. místo: Kavalír king Charles španěl

ČÍSLO FCI 136

Ve srovnání s ostatními účastníky „Top Ten“ u nás relativně nové plemeno (jeho první zástupci k nám byli dovezeni v roce 1975),

které si však zájem veřejnosti plně zaslouží. Má mírnou a poddajnou povahu, jeho výchovu zvládne i člověk bez zkušeností. Je sportovně založený, schopný účastnit se psích sportů, přitom však zcela vhodný i do městských bytů. Nepatří k těm vůbec nejmenším pejskům, ale je dostatečně skladný, přizpůsobivý a nenáročný. Ani jeho pěkná srst nevyžaduje přehnanou péči. A je také velmi líbivý, k čemuž přispívají atraktivní barevné variety: black and tan (černá s tříslovou), blenheim (bíločervená), ruby (červená) a trikolor (trojbarevná). Barvy mají být syté a zářivé.

Jezevčíka, nebo německou dogu?

zvláště u psů z útulku. Takže i kdyby měla být vaše lítost sebevětší, snažte se jí nepodlehnout. Pokud nemáte dostatek zkušeností, nebudete mít nebezpečnému nebo nepřijemným chováním poznamenanému psa co nabídnout a stěží mu dokážete pomoci vypořádat se s prožitým traumatem. Pokud člověk bez zkušenosti přece jen nějakým řízením osudu narazí na problematického psa s poruchami chování, neměl by se alespoň stydět vyhledat odborníky. S jejich pomocí je přece jenom naděje, že se stávající problematické chování podaří odstranit.

PES JAKO PARTNER

Každý, kdo se před pořízením psa důkladně informuje, si vytvoří nejlepší předpoklady pro harmonické soužití se svým domácím zvířetem; kromě toho také přispěje ochraně zvířat. Nevěříte? Psí útulky

11. místo:
Německý boxer

ČÍSLO FCI 144

Někdy se říká, že jméno boxer bylo odvozeno od typického zvyku plemene při hře používat tlapy. Dokázané to ale není. Možná že tvůr-

ce jména inspiroval spíše „zmuchlaný“ obličej tohoto psa. Boxeři u nás patří odedávna k nejoblíbenějším plemenům. Jejich jedinečný šarm, výmluvný obličej odrážející náladu a srst nenáročná na péči z nich činí výborné rodinné psy. I když je boxer velmi přátelský, dokáže skvěle plnit úlohu hlídače. Má velmi výrazně vyvinutý hlídací instinkt. Boxeři si dokážou omotat své majitele „kolem prstu“. S šarmantní tvrdohlavostí se leckdy pokoušejí prosadit svou hlavu. Tuto vlastnost lze dostat pod kontrolu jen důslednou, přitom však laskavou výchovou. Během teplých letních dní a také v zimě by měli majitelé své psy bedlivě sledovat. Plemeno je totiž citlivé na horko i chlad.

Německý křepelák se hodí zvláště pro příznivce myslivosti

by jistě nebyly tak přeplněné, kdyby někdejší majitelé odstrčených psů před jejich pořízením trochu víc přemýšleli a neuzavírali se před nepřijemnými informacemi.

Lidé se psů nezřídka zbavují ve chvíli, když si (poněkud opožděně) všimnou, že svým zvířatům vůbec nerozumějí. Nepslušnost, rvačky s jinými psy, štvání zvěře, nečistotnost, ustavičný štěkot, neschopnost zůstat o samotě, nemoci, útoky na lidi... To všechno jsou důvody, které nezodpovědné majitelé psů vedou k tomu, že se svých psů snaží co nejrychleji zbavit a nestydí se je odvézt do útulku s tím, že se jedná o nalezence.

Ani pohled do inzertních rubrik mnoha periodik neskýtá zrovna útěšný pohled: podezřele často jsou nabízeni psi mezi šestým a dvanáctým měsícem věku. Právě v této době mnozí psi usilují o co nejlepší zařazení do smečky a testují své hranice. Toto přirozené chování, které navíc lze cílenou a důslednou výchovou dostat pod kontrolu, je zjevně nad síly některých majitelů.

Psi by nikdy neměli být pořizováni na základě pouhého rozmaru. Ani ten miloučkový pejsek z reklamního spotu, ani ta největší psí filmová hvězda nejsou ve skutečnosti tak nekomplikovaní a komičtí, jak to působí z filmového plátna. Opravdu musíte mít německého ovčáka, jako je „komisař Rex“, bordeauxskou dogu, jako je „Tequila“, nebo bernardýna, jako je „Bohouš“? Věřte, že bude lépe, když televizní obrazovka a filmové plátno nezůstanou vašimi jedinými informačními zdroji, na jejichž základě se budete rozhodovat o pořízení zvířete!

Normální psi ve skutečnosti nejsou „Lassie“ ani čtyřnozí komisaři: chtějí jen

vést správný psí život a přejí si, aby jim jejich lidé rozuměli.

Mnoho problematických způsobů chování má svou příčinu pouze a jenom ve špatném zacházení se psem a bylo by možno se jim úplně vyhnout, kdyby se majitel intenzivněji zabýval potřebami svého psa. ■

12. místo: Kokršpaněl

ČÍSLO FCI 5

Kokršpaněl patří k nejstarším cílevědomě chovaným plemenům psů. Již v 19. století podléhal jeho chov přísnému chovatelskému programu, jehož cílem bylo odchovávat psy vhodné pro lov sluky lesní. Ale netrvalo dlou-

ho a kokršpaněl byl „objeven“ jako rodinný pes. Jeho kariéra byla blesková: ve třicátých letech se kokršpaněl stal módním psem se vším všudy. Tento trend vydržel přes 20 let. Přitom k jeho schopnostem patří víc než jen polehávat na gauči: také práce na stopě, nadržování a vodní práce. Jeho citlivý nos bývá využíván při vyhledávání drog a výbušnin. A protože kokři jsou veselí, hraví a mimořádně přítulní, bývají navzdory svým výborným loveckým vlastnostem často chováni jako rodinní psi. Jejich srst a uši vyžadují pravidelnou péči. Mnoho kokršpanělů je posedlých jídlem, proto je nutno přísně dohlížet na jejich stravování.